

JEDU

Jokilaaksojen
koulutuskuntayhtymä

LINJA-AUTONKULJETAJAN AMMATTITUTKINTO

Valmistavan koulutuksen koulutussuunnitelma

Voimassa 1.8.2015 alkaen

Sisällys

1	LINJA-AUTONKULJETTAJAN AMMATTITUTKINTO	3
1.1.	JOHDANTO	3
1.2.	VALMISTAVAN KOULUTUKSEN TAVOITTEET	3
1.3.	AMMATTIALAN KUVAUS	3
1.4.	TUTKINTOKOHTAISET TERVEYDENTILAVAATIMUKSET	3
1.5.	HENKILÖKOHTAISTAMINEN NÄYTTÖTUTKINNOSSA	3
1.6.	TUTKINNOSSA OSOITETTAVA OSAAMINEN	4
2	TUTKINNON RAKENNE JA VALMISTAVAN KOULUTUKSEN OSAT	5
3	VALMISTAVAN KOULUTUKSEN SUUNNITELMA TUTKINNON OSITTAIN	7
	LINJA-AUTON AJONEUVOTEKNIikka	7
	YHTEISTYÖ JA ASIAKASPALVELU	10
	TURVALLISUUS JA YMPÄRISTÖ	13
	KULJETUSALAN PERUSTASON AMMATTIPÄTEVYYS	16
	KAUPUNKI- JA PALVELULIIKENNE	18
	KAUKOLIIKENNE	20
	TILAUSAJOLIIKENNE	22
	YRITTÄJYYS	24

1 LINJA-AUTONKULJETTAJAN AMMATTITUTKINTO

1.1. JOHDANTO

Tämä koulutussuunnitelma on laadittu käyttäen suunnittelun perustana linja-autonkuljettajan ammattitutkinnon perusteita, OPH:n määräys, Dno 16/011/2008.

Tämä koulutussuunnitelma on ohjeellinen ja sitä tarkennetaan tutkinnon suorittajan/opiskelijan henkilökohtaistamissuunnitelman tai asiakkaan/rahoittajan tarpeiden mukaisesti.

Näyttötutkintoihin osallistumiselle ei voida asettaa koulutukseen osallistumista koskevia ennakkoehdoja.

Näyttötutkintojärjestelmä tarjoaa aikuisväestölle joustavan tavan osoittaa, uudistaa ja ylläpitää ammatillista osaamistaan tai työtehtävien vaihtuessa pätevyitä myös uuteen ammattiin. Järjestelmän etuna on erityisesti se, että henkilön ammatillinen osaaminen voidaan sen avulla kansallisesti ja laadullisesti tunnustaa riippumatta siitä, onko osaaminen kertynyt työkokemuksen, opintojen tai muun toiminnan kautta. Näyttötutkintojärjestelmässä tunnustetaan eri tavoilla hankittu osaaminen Pääsääntöisesti tutkinnot suoritetaan kuitenkin valmistavan koulutuksen yhteydessä.

Valmistava koulutus ja tutkintotilaisuudet on jäsenetty tutkinnon osien mukaisesti. Näyttötutkintoon valmistavaan koulutukseen osallistuvalla on osana koulutusta mahdollisuus osallistua tutkintotilaisuuksiin ja suorittaa näyttötutkinto.

1.2. VALMISTAVAN KOULUTUKSEN TAVOITTEET

Valmistavan koulutuksen tavoitteena on että opiskelija saavuttaa linja-autonkuljettajan ammattitutkinnossa/tutkinnon osassa vaadittavan osaamisen.

1.3. AMMATTIALAN KUVAUS

Linja-autonkuljettaja osaa työskennellä turvallisesti, sosiaalisesti ja ekologisesti sekä osaa soveltaa ajamisen perustaitoja itsenäisesti ja turvallisesti eri liikennetilanteissa.

Linja-autonkuljettaja kuljettaa matkustajia vakiovuoro-, paikallis-, pikavuoro-, tilaus- tai palveluliikenteessä. Ajamisen lisäksi matkustajien neuvomista, matkalippujen myymistä, rahastamista sekä rahdin ja matkatavaroiden käsittelyä. Tilausliikenteessä reititystä, majoituksen järjestämistä, turistikohteiden esittelyä.

Linja-autonkuljettajan työpaikka on bussiliikenneympäristössä. Kuljettaminen vaatii jatkuvaa tarkkailua niin matkustajien, auton sekä liikenteen osalta. Toimintaympäristönä voi olla maaseutu, taajama, kaupunki sekä ulkomaat.

1.4. TUTKINTOKOHTAISET TERVEYDENTILAVAATIMUKSET

Opiskelijaksi hakeutuvan terveydentilaan tai toimintakykyyn liittyvä seikka ei ole esteenä opiskelijaksi ottamiselle. Opiskelijaksi ei voida ottaa, joka terveydentilaltaan tai toimintakyvyltään ei ole kykenevä käytännön tehtäviin tai työssäoppimiseen. Hakijalta edellytetään ryhmän 2 mukaisia terveydentilavaatimuksia. Ajolupaa koskevista terveydentilavaatimuksista säädetään ajokorttilaissa (386/2011) sekä direktiivi 2006/126/EY liitteen III ja direktiivin 2009/113/EY vaatimusten mukaisesti.

Tutkintokohtaisten terveydentilavaatimusten tavoitteena on edistää turvallisuutta näyttötutkintona suoritettavissa perus-, ammatti- ja erikoisammattitutkinnoissa ja myöhemmin työelämässä. Valtioneuvoston asetuksessa (1033/2011) määriteltyihin perus-, ammatti- ja erikoisammattitutkintoihin valmistaviin opintoihin sovelletaan opiskeluoikeuden peruuttamisessa ammatillisesta aikuiskoulutuksesta annetun lain (952/2011) 11 §:n 9 kohtaa. Näyttötutkintoon valmistavassa koulutuksessa tulee ottaa huomioon myös em. lain 13, 13 a ja 16 §:n säännökset. Valmistavassa koulutuksessa noudatetaan tutkinnon perusteiden mukaisia terveydentilavaatimuksia.

1.5. HENKILÖKOHTAISTAMINEN NÄYTTÖTUTKINNOSSA

Näyttötutkintojärjestelmän tavoitteena on tarjota aikuisille joustavat järjestelyt ja parhaat mahdolliset olosuhteet osoittaa osaamisensa näyttötutkinnoissa sekä kehittää ja uudistaa työelämässä tarvitsemaansa ammattitaitoa. Henkilökohtaistaminen tarkoittaa näyttötutkinnon suorittajan ja näyttötutkintoon valmistavassa koulutuksessa olevan opiskelijan ohjaus-, neuvonta- ja tukitoimien asiakaslähtöistä suunnittelua ja toteutusta. Henkilökohtaistaminen on

jaettu kolmeen vaiheeseen:

- 1) Näyttötutkintoon ja siihen valmistavaan koulutukseen hakeutuminen
- 2) Tutkinnon suorittaminen
- 3) Tarvittavan ammattitaidon hankkiminen.

Henkilökohtaistaminen dokumentoidaan henkilökohtaistamista koskevaan asiakirjaan.

Ammattiopisto tekee yhteistyötä koulutuksen tai tutkinnon hankkijan, työelämän edustajien ja tarvittaessa muiden asiantuntijoiden kanssa. Henkilökohtaistamisessa noudatetaan aina tutkintojen perusteita.

Henkilökohtaistamisessa otetaan huomioon ammatillisesta aikuiskoulutuksesta annetun lain (L 952/2011) 11 §:n säännökset opiskelijan oikeuksista ja velvollisuuksista sekä 13 §:n nojalla Opetushallituksen määäämät tutkintokohtaiset terveydentilavaatimukset.

Tarvittavan ammattitaidon hankkimisen henkilökohtaistamisessa ja oppimisen suunnittelussa ja toteutuksessa otetaan huomioon henkilön elämäntilanne, osaaminen, todetut oppimistarpeet ja työssä oppimisen mahdollisuudet. Lisäksi henkilökohtaistamisessa selvitetään ja sovitaan yhteisesti opiskelijalle soveltuvat koulutuksen järjestämismuodot ja oppimisympäristöt, sekä opetus- ja arviointimenetelmät ja ohjaustoimet.

Koulutussuunnitelmaa ja sen toteuttamista kehitetään työelämästä ja tutkinnon suorittajilta/ opiskelijoilta saadun palautteen perusteella. Erityistä tukea tarvitsevien tutkinnon suorittajien kohdalla oppimisvaikeuksien ja muun erityisen tuen tarpeen tunnistaminen sekä tarvittavan tuen, ohjauksen ja erityisjärjestelyjen huomioon ottaminen valmistavan koulutuksen aikana ovat oleellisia, jotta tutkinnon suorittaja voi valmistautua riittävän hyvin osoittamaan ammattitaitonsa näyttötutkinnossa.

1.6. TUTKINNOSSA OSOITETTAVA OSAAMINEN

Linja-autonkuljettajan ammattitutkinnossa ammattitaitovaatimukset on muodostettu työelämän tehtävä- ja taitoalueista. Tutkintotilaisuudet ovat ammatinhallinnan kannalta keskeisiä ja sisältävät arviointikohteen alueet ja toiminnot kattavasti. Tutkinnon suorittajalla tulee olla valmiudet ja kyky muuntaa ja soveltaa tietoaan ja taitojaan vaihtelevissa tilanteissa.

2 TUTKINNON RAKENNE JA VALMISTAVAN KOULUTUKSEN OSAT

Tarkemmat tiedot tutkintokohtaisista valinnaisuussäännöistä löytyvät tutkinnon perusteista osoitteesta:
http://www.oph.fi/saadokset_ja_ohjeet/opetusuunnitelmien_ja_tutkintojen_perusteet/nayttotutkintojen_perusteet

LINJA-AUTONKULJETTAJAN AMMATTITUTKINTO	VALMISTAVAN KOULUTUKSEN OSAT
PAKOLLINEN/PAKOLLISET TUTKINNON OSAT	
Linja-auton ajoneuvotekniikka	Linja-auton ajoneuvotekniikka <ul style="list-style-type: none"> • Ajoneuvotekniikka 1. • Ajoneuvotekniikka 2. • Ajoneuvotekniikka 3. • Ajoneuvotekniikka 4. • Ajoneuvotekniikka 5. • Huoltaminen
Yhteistyö ja asiakaspalvelu	Yhteistyö ja asiakaspalvelu <ul style="list-style-type: none"> • Logistiikka 1 • Logistiikka 2 • Logistiikka 3 • Tietotekniikka • Työelämä tietous • Englanti
Turvallisuus ja ympäristö	Turvallisuus ja ympäristö <ul style="list-style-type: none"> • Ensiapu 1 • Ensiapu 2 • Ensiapu 3 • Ensiapu 4 • Raskaan kaluston eak 1 • Raskaan kaluston eak 2 • Raskaan kaluston eak 3 • Ajotapakoulutus
Kuljetusalan perustason ammattipätevyys	Kuljetusalan perustason ammattipätevyys <ul style="list-style-type: none"> • Lainsäädäntö 1 • Lainsäädäntö 2 • Lainsäädäntö 3 • Lainsäädäntö 4 • Lainsäädäntö 5
VALINNAISET TUTKINNON OSAT TAI OSAAMISALA, JOISTA VALITAAN KAKSI TUTKINNON OSAA	
Kaupunki- ja palveluliikenne	Kaupunki- ja palveluliikenne <ul style="list-style-type: none"> • Kaupunki- ja palveluliikenne • Ajo-opetus ja ajo-opetuksen seuranta • Kuljetustekniset harjoitukset / yrityksen perehdyttäminen
Kaukoliikenne	Kaukoliikenne <ul style="list-style-type: none"> • Kaukoliikenne • Ajo-opetus ja ajo-opetuksen seuranta • Kuljetustekniset harjoitukset / yrityksen perehdyttäminen

Tilausajoliikenne	Tilausajoliikenne <ul style="list-style-type: none"> • Tilausliikenne • Ajo-opetus ja ajo-opetuksen seuranta • Kuljetusharjoitukset / yrityksen perehdyttäminen
VALINNAISET TUTKINNON OSAT TAI OSAAMISALA	
Yrittäjyys (ammattitaitovaatimukset henkilöliikenteen yrittäjäkurssin mukaisesti)	Yrittäjyys <ul style="list-style-type: none"> • Yrittäjyyden perusteet • Sisäinen yrittäjyys • Toimiva liikeidea kaiken lähtökohtana • Yrityksen perustamien • Yritystoiminnan rahoitus • Yritystoiminnan kannattavuus

3 VALMISTAVAN KOULUTUKSEN SUUNNITELMA TUTKINNON OSITTAIN

LINJA-AUTON AJONEUVOTEKNIikka
AMMATTITAITOVAATIMUKSET
Tutkinnon suorittaja tietää ajoneuvon liikennekelpoisuuden vaatimukset sekä osaa varmistaa linja-auton, sen varusteiden ja lisälaitteiden turvallisen toimivuuden ennen ajon lähtöä sekä ajon päätyttyä. Tutkinnon suorittaja tietää säännöllisen huollon vaikutuksen kaluston korjauskustannuksiin, luotettavuuteen ja käyttöikään sekä tietää kuljettajan tehtävät huoltojen ja korjausten seurannassa ja raportoinnissa. Tutkinnon suorittaja pystyy häiriö tai vauriotilanteessa määrittelemään selvästi havaittavat vauriokohtat, osaa ajoneuvon käsityökaluin suoritettavat yleisimpien varaosien vaihdot sekä osaa valmistella korjaustoimet huoltohenkilöstöä varten. Tutkinnon suorittaja tietää ympäristön huomioimisen tärkeyden erilaisissa liikenne-, huolto- ja korjaustilanteissa.
TUTKINNON OSAN KESKEISET SISÄLLÖT(ARVIOINNIN KOHTEET) JA OPISKELUMENETELMÄT
<p>Keskeiset sisällöt:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ajoneuvon liikennekelpoisuus • Huoltaminen • Korjaaminen • Työturvallisuus ja ympäristö
OPINTOJAKSOT
Ajoneuvotekniikka 1.
<p>Keskeiset sisällöt:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Moottori, yleistä, dieselmoottorin toimintatapa • Moottoriöljyt: tehtävä, luokitus, viskositeetti, laatuluokka, öljynvaihtovälit <p>Oppimisympäristöt: Luokkaympäristö, liikenneympäristö, varikkoalue Toteuttamistavat: Lähiopetus</p>
Ajoneuvotekniikka 2.
<p>Keskeiset sisällöt:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Polttoainejärjestelmä, polttonesteet, polttonesteen lisäaineet, polttoainejärjestelmän häiriöt ja niiden ehkäisy • Sähköjärjestelmä, virransyöttöjärjestelmä • Akku: rakenne ja kuntoisuus, irrotus ja kiinnitys • Sarjakytkentä, käynnistysjärjestelmä, apukäynnistys, rinnankytkentä <p>Oppimisympäristöt: Luokkaympäristö, liikenneympäristö, varikkoalue Toteuttamistavat: Lähiopetus</p>
Ajoneuvotekniikka 3.
<p>Keskeiset sisällöt:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Optimaalinen käyttö polttoaineenkulutuksen kannalta <p>Oppimisympäristöt: Luokkaympäristö, liikenneympäristö, varikkoalue Toteuttamistavat: Lähiopetus</p>
Ajoneuvotekniikka 4.
<p>Keskeiset sisällöt:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nivelakselisto, huolto, taka- akselisto • Tasauspyörästä: rakenne, toiminta, lukko, käyttö

- Voimanotto, etuakseli ja olka- akseli, ohjauslaitteet, runko

Oppimisympäristöt: Luokkaympäristö, liikenneympäristö, varikkoalue
Toteuttamistavat: Lähiopetus

Ajoneuvotekniikka 5.

Keskeiset sisällöt:

- Jarrut, paineilmajarrut, syöttöjärjestelmä, hallintajärjestelmä, etupyöräjarrupiiri, takapyöräjarrupiiri, seisontajarrupiiri, mekaaninen järjestelmä, pyöräjarrut, ABS, EBS

Oppimisympäristöt: Luokkaympäristö, liikenneympäristö, varikkoalue
Toteuttamistavat: Lähiopetus

Huoltaminen

Keskeiset sisällöt:

- Ajokaluston huolto, huollon merkitys, puhtauden merkitys, ajoneuvon ulkopuolinen puhdistus, ajoneuvon sisätilojen puhdistus, tutustuminen ajoneuvon laitteistoon, päivittäinen huolto, viikkohuolto, määräaikaishuollot, ajokelpoisuuden toteaminen
- Lisälaitteiden huolto ja korjaukset soveltuvin osin
 - Ilmastointi- ja lämmityslaitteiden tarkastus ja huolto
- Korjaamoharjoitukset soveltuvin osin
 - Nivelakseliston tarkastus, taka-akseliston ja vetopyörästäön tarkastus, ohjauslaitteiden tarkastus, alustan tarkastus, jarrujen tarkastus, auton lisävarusteiden tarkastus ja huolto, ajovalolampun vaihto, valojen tarkastus ja säätö
- Ajon aikana esiin tulevien korjaus- ja huoltotapausten harjoitukset soveltuvin osin, tuulettimen hihnan vaihto ja kiristys, vesiletkun vaihto, polttonesteputken tarkastus, polttonestejärjestelmän ilmaus, jarruputken tarkastus, renkaan vaihto, määräysten mukaisten valolaitteiden korjaus, tuulilasin pyyhkimien korjaus, ajoneuvon hinauskuntoon saattaminen, ajon aikana esiin tulevien korjaus- ja huoltotapausten harjoitukset soveltuvin osin

Oppimisympäristöt: Luokkaympäristö, liikenneympäristö, varikkoalue
Toteuttamistavat: Lähiopetus

EDELTVYYSOPINNOT TAI MUUT SUORITTAMISEEN LIITTYVÄT ASIAT

OPPIMISEN ARVIOINTI VALMISTAVASSA KOULUTUKSESSA

Valmistavassa koulutuksessa oppimisen arvioinnin tavoite on, että opiskelija tietää, mitä hän osaa ja mitä hänen on vielä opittava. Oppimisen arvioinnilla varmistetaan, että tutkinnon suorittajalla on riittävät valmiudet osoittaa ammattitaitonsa tutkintotilaisuuksissa. Oppimisen arviointi valmistavassa koulutuksessa ei vaikuta tutkintosuorituksen arviointiin.

AMMATTITAITON OSOITTAMISTAVAT TUTKINTOSUORITUKSESSA

Näyttötutkintoihin osallistumiselle ei voida asettaa koulutukseen osallistumista koskevia ennakkoehtoja. Pääsääntöisesti tutkinnot suoritetaan kuitenkin valmistavan koulutuksen yhteydessä. Koulutuksen järjestäjä päättää näyttötutkintoon valmistavan koulutuksen sisällöstä ja järjestämisestä tutkinnon perusteiden mukaisesti. Koulutus ja tutkintotilaisuudet on jäsennettävä tutkinnon osien mukaisesti. Näyttötutkintoon valmistavaan koulutukseen osallistuvalla tulee osana koulutusta järjestää mahdollisuus osallistua tutkintotilaisuuksiin ja suorittaa näyttötutkinto.

Tutkinnon suorittaja

- Osaa tehdä ajoonlähtötarkastuksen ajoneuvolle ja lisälaitteille
- Ymmärtää ajoneuvon kunnan seurannan vaikutuksen taloudellisuuteen ja käyttövarmuuteen
- Ymmärtää huoltoseurannan merkityksen ja osaa informoida esimiestä siitä.
- Osaa virhetoiminnon ilmetessä estää lisävauriot
- Osaa informoida työnantajaansa virhetoiminnosta sekä sen laajuudesta
- Osaa ratkaista ajon jatkomahtollisuudet

- Osaa vaihtaa ohjeiden tai ohjekirjojen avulla tavanomaiset kulutusosat
- Osaa valita oikeat vara-osat, tarvikkeet ja työkalut sekä käyttää niitä oikein
- Osaa vaihtaa ja korjata ajoneuvojen sekä niiden lisälaitteiden rikkoutuneita osia
- Pitää työympäristönsä järjestyksessä sekä huolehtii käyttämiensä työkalujen ja laitteiden kunnosta
- Tekee työsuorituksensa oikeaa työjärjestystä, työmenetelmää ja työturvallisuusmääräyksiä noudattaen
- Noudattaa jätehuoltomääräyksiä

http://www.oph.fi/download/111028_linja_autonkuljettaja_ammattitutkinto.pdf

AMMATILLISEN KASVUN TUKEMINEN JA OPINTOJEN OHJAUS

Valmistavan koulutuksen opettaja(t) perehdyttävät opiskelijat tutkinnon osan tavoitteisiin, sisältöön, toteutukseen ja arviointiin. Opintojen ohjausta annetaan tarvittaessa henkilökohtaisesti sekä ryhmäkohtaisesti valmistavan koulutuksen aikana.

YHTEISTYÖ JA ASIAKASPALVELU
AMMATTITAITOVAATIMUKSET
<p>Tutkinnon suorittaja tietää mitä yhteistyö ja asiakassuhteet merkitsevät organisaatiolle sekä tietää työpanoksensa merkityksen yrityksen toiminnalle ja arvostaa työtään. Tutkinnon suorittaja hallitsee kuulutukset liikennemuodon vaatimusten mukaisesti. Tutkinnon suorittaja osaa kertoa, mistä yrityksen tuotot syntyvät, millaisia kustannuksia yrityksen toiminnasta aiheutuu ja miten kustannuksiin voidaan vaikuttaa sekä tietää, miten hän voi vaikuttaa kannattavuuteen omassa työtoiminnassaan. Tutkinnon suorittaja tuntee työnantajansa toimintaa niin tarkasti, että osaa kertoa yleispiirteissään yrityksen rakenteen ja toimintaperiaatteet. Hän tuntee alan tuotteet ja markkinat sekä tietää, miten nämä vaikuttavat yrityksen toimintaan. Tutkinnon suorittaja osaa kommunikoida ajoneuvossa käytössä olevilla viestintävälineillä ja käyttää kuljettajan työtehtävissä tarvittavia tietotekniikan sovelluksia.</p>
TUTKINNON OSAN KESKEISET SISÄLLÖT(ARVIOINNIN KOHTEET) JA OPISKELUMENETELMÄT
<p>Keskeiset sisällöt:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Asiakaspalvelu • Taloudellinen toiminta • Markkinointi • Tietotekniikkataidot
OPINTOJAKSOT
Logistiikka 1
<p>Keskeiset sisällöt:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Linja-autoliikenne yhteiskunnan toimintamuotona, historia, tehtävä, liikennemuodot • Työaikalaki, ajo- ja lepoaika-asetus, ajopäiväkirja ja ajopiirturi • Linja- autohenkilökunnan yleiset velvollisuudet • Järjestyksenpito joukkoliikennevälineissä, rikollisuus ja salamatkustajat • Tupakointi ja väkijuumien käyttö <p>Oppimisympäristöt: Luokkaympäristö, liikenneympäristö, varikkoalue Toteuttamistavat: Lähiopetus</p>
Logistiikka 2
<p>Keskeiset sisällöt:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Koululaiskuljetukset • Ammattimainen liikenne, yleiset säännökset • Linja-autoliikennettä koskevat määräykset, asiakirjat • Ammattitaitovaatimukset • Linja-autonkuljettajan työehtosopimus • Työsopimuslaki soveltuvin osin <p>Oppimisympäristöt: Luokkaympäristö, liikenneympäristö, varikkoalue Toteuttamistavat: Lähiopetus</p>
Logistiikka 3
<p>Keskeiset sisällöt:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Linja-auton erityisvarusteet ja -määräykset • Pakolliset varusteet, lisävarusteet, erityisvarusteet • Linja-auton rakenne (Ajoneuvojen rakenne ja varusteet Vi225) • Perusluokitus, M2 linja- auto, M3 linja-auto, linja- autojen alaluokat, nivel linja-autot, matalalattia linja- autot, kaksikerroksinen linja- auto • Linja- auton käyttö tiellä, mitat, massat, kuormitus, perävaunun kytkeminen, kuormitus <p>Oppimisympäristöt: Luokkaympäristö, liikenneympäristö, varikkoalue Toteuttamistavat: Lähiopetus</p>

Tietotekniikka
<p>Keskeiset sisällöt:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Word 1/2: peruskirjoittaminen, tekstin perusmuotoilu /-korjaaminen, tallennus/tulostus, virallisen asiakirja standardi vaatimat asetukset, sisennys (tavallinen) • Word 2/2: sisennys (riippuva), sarkainten käyttö • Asiakirjojen kirjoittaminen: ansioluettelo, hakemus • Excel: perus Excel käyttö, tietojen syöttö, pienten taulukkojen teko, perus kaavan teko (plus-, miinus-, kerto- ja jakolaskut), kaavion teko, tulostaminen/tallentaminen • Internet: selaaminen, hakukoneiden käyttö, suosikki kansion käyttö, oppinetti • Sähköposti: viestien lähettäminen/vastaanotto, liitetiedostojen liittäminen <p>Oppimisympäristöt: Luokkaympäristö, liikenneympäristö, varikkoalue Toteuttamistavat: Lähiopetus</p>
Työelämä tiedous
<p>Keskeiset sisällöt:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ammatilliset vaatimukset • Työnhakukanavat • Hakemus • Haastattelu • Verkko- oppimisympäristö (Oppinetti) <p>Oppimisympäristöt: Luokkaympäristö, liikenneympäristö, varikkoalue Toteuttamistavat: Lähiopetus</p>
Englanti
<p>Keskeiset sisällöt:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aakkoset, päivämäärät, kellonajat, ajan ilmaisut • Alkeellinen small talk • Kysymyssanat ja kysymyksen teon periaatteet mahdollisimman simppelellä • Itsestä kertominen, henkilötietojen antaminen • Yleisiä fraaseja • Tien kysyminen • Sairauksia, lääkärissä käynti, apteekissa käynti, postissa käynti, pankissa käynti • Ruokailu, majoitus • Henkilön puhuttelun yleisperiaatteet • Kulttuurien välisiä eroja • Kuulutukset; tilaus- ja linjaliikenteen • Huoltoasemalla käynti • Pysäköinti • Autosanastoa • Huoltoavun pyytäminen • Matkailuneuvonta ja turistienglantia, esitekieltä yms. • Passintarkastus ja tulli <p>Oppimisympäristöt: Luokkaympäristö, liikenneympäristö, varikkoalue Toteuttamistavat: Lähiopetus</p>
EDELÄVYYSSOPINNOT TAI MUUT SUORITTAMISEEN LIITTYVÄT ASIAT
OPPIMISEN ARVIOINTI VALMISTAVASSA KOULUTUKSESSA
<p>Valmistavassa koulutuksessa oppimisen arvioinnin tavoite on, että opiskelija tietää, mitä hän osaa ja mitä hänen on vielä opittava. Oppimisen arvioinnilla varmistetaan, että tutkinnon suorittajalla on riittävät valmiudet osoittaa ammattitaitonsa tutkintotilaisuuksissa. Oppimisen arviointi valmistavassa koulutuksessa ei vaikuta tutkintosuorituksen arviointiin.</p>

AMMATTITAIIDON OSOITTAMISTAVAT TUTKINTOSUORITUKSESSA

Näyttötutkintoihin osallistumiselle ei voida asettaa koulutukseen osallistumista koskevia ennakkoehtoja. Pääsääntöisesti tutkinnot suoritetaan kuitenkin valmistavan koulutuksen yhteydessä. Koulutuksen järjestäjä päättää näyttötutkintoon valmistavan koulutuksen sisällöstä ja järjestämisestä tutkinnon perusteiden mukaisesti. Koulutus ja tutkintotilaisuudet on jäsennettävä tutkinnon osien mukaisesti. Näyttötutkintoon valmistavaan koulutukseen osallistuvalla tulee osana koulutusta järjestää mahdollisuus osallistua tutkintotilaisuuksiin ja suorittaa näyttötutkinto.

Tutkinnon suorittaja

- Tietää palvelun merkityksen asiakastyytyväisyyden luomisessa
- Käyttäytyy luottamusta herättävästi, kohteliaasti ja asiakaslähtöisesti kaikissa tehtävissään
- Osaa toimia erilaisissa vuorovaikutustilanteissa hyvän asiakaspalvelun edellyttämällä tavalla
- Osaa ratkaista reklamaatio- ja konfliktitilanteet ilman, että asiakassuhde vaarantuu
- Herättää olemuksellaan ja käytöksellään luottamusta
- On tasapuolinen, oikeudenmukainen, täsmällinen ja rehellinen kaikille
- Hallitsee työtehtävässään tietoonsa tulleisiin henkilö-, liike- ja ammattialaisuuksiin liittyvän vaihtelovollisuuden
- Tietää, mitkä ulkoiset ja sisäiset tekijät vaikuttavat yrityksen tulokseen
- Ymmärtää työhönsä liittyvien kustannusten muodostumisen ja omat mahdollisuutensa niihin vaikuttamiseen
- Tietää työsuorituksensa vaikutuksen yrityksen taloudelliseen lopputulokseen
- Osaa laskea oman ansionsa muodostumisen
- Arvostaa omaa työtään ja ammatillista osaamistaan sekä kehittymistään yrityksen talouden kannalta.
- Osaa markkinoida työnantajansa ja edustamansa kuljetuksen toimeksiantajan palveluja
- Osaa informoida asiakkaita joukkoliikenteen palveluista
- Tietää vaikuttavansa kaikella toiminnallaan ja liikennekäyttäytymisellään työnantajansa ja kuljetuksen toimeksiantajan yrityskuvaan.
- Osaa käyttää oikein työssään tarvittavia viestintävälineitä ja atk-laitteita
- Osaa käyttää sähköpostia tiedon välitykseen
- Osaa käyttää internetiä tiedonhankinnassa

http://www.oph.fi/download/111028_linja_autonkuljettaja_ammattitutkinto.pdf

AMMATILLISEN KASVUN TUKEMINEN JA OPINTOJEN OHJAUS

Valmistavan koulutuksen opettaja(t) perehdyttävät opiskelijat tutkinnon osan tavoitteisiin, sisältöön, toteutukseen ja arviointiin. Opintojen ohjausta annetaan tarvittaessa henkilökohtaisesti sekä ryhmäkohtaisesti valmistavan koulutuksen aikana.

TURVALLISUUS JA YMPÄRISTÖ
AMMATTITAITOVAATIMUKSET
<p>Tutkinnon suorittaja osaa kuljettaa taloudellisesti linja-autoa ohjeiden ja säädösten mukaisesti sekä toimia häiriötilanteissa uhkaavan ja hankalan matkustajan kanssa. Tutkinnon suorittaja ei hätäille eikä reagoi paniikinomaisesti ääritapauksissakaan ja ottaa huomioon ympäristön kaikissa toiminnoissaan sekä toteuttaa kuljetustehtävälle annetun aikataulun keliolosuhteet huomioiden. Tutkinnon suorittaja osaa toimia oikein onnettomuustapauksessa ja ehkäistä lisäonnettomuuksien syntymisen sekä osaa käyttää turvavälineitä ja opastaa asiakkaita niiden oikeaan käyttöön. Tutkinnon suorittaja tuntee sekä työntekijän että työnantajan vastuut ja velvollisuudet ja työnsä kannalta keskeiset työlainsäädökset sekä toimii omassa työssään niiden mukaan noudattaen työturvallisuusmääräyksiä. Tutkinnon suorittaja tuntee yrityksen laatu- ja ympäristöjärjestelmien asettamat vaatimukset ja osaa soveltaa niitä työtehtävissään.</p>
TUTKINNON OSAN KESKEISET SISÄLLÖT(ARVIOINNIN KOHTEET) JA OPISKELUMENETELMÄT
<p>Keskeiset sisällöt:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kuljettaminen • Ennakoiva ajaminen • Toiminta onnettomuustapauksessa • Vastuut ja velvollisuudet • Ympäristö
OPINTOJAKSOT
Ensiapu 1
<p>Keskeiset sisällöt:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ensiavun merkitys ja auttamisrohkeus • Toiminta onnettomuuspaikalla, tilannearvio, lisäonnettomuuksien ehkäiseminen, pelastaminen, hätäensiavun kiireellisyysjärjestys, hätäilmoitus • Vammamekanismi ja tyyppivammat • Potilaan tutkiminen, peruselintoiminnot, tajuttomuus, kylkiasento • Elvytystapahtuma, elottomuus, sydänpysähdysten tunnistaminen, elvytys yksin ja kaksin <p>Oppimisympäristöt: Luokkaympäristö, liikenneympäristö, varikkoalue Toteuttamistavat: Lähiopetus</p>
Ensiapu 2
<p>Keskeiset sisällöt:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Verenvuodot ja sokki, verenvuodon tyrehtyttäminen, sokin tunnistaminen ja ennaltaehkäisy, harjoituksia • Sairaskohtaukset, pyörtyminen, rintakipu, diabetes, epilepsia • Ensiavun jatkotoimenpiteet, haavat ja ruhjeet, raajojen murtumat ja nivelvammat, palovammat, myrkytykset <p>Oppimisympäristöt: Luokkaympäristö, liikenneympäristö, varikkoalue Toteuttamistavat: Lähiopetus</p>
Ensiapu 3
<p>Keskeiset sisällöt:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ensiavun jatkotoimenpiteet, niska- ja selkärankavammat, alilämpöisyys ja paleltumat, lämpösairaudet, kallon ja aivovammat, sisäelinvammat, monivammapotilas <p>Oppimisympäristöt: Luokkaympäristö, liikenneympäristö, varikkoalue Toteuttamistavat: Lähiopetus</p>

Ensiapu 4
<p>Keskeiset sisällöt:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ensiavusta ensihoitoon, yhteistyö viranomaisten kanssa, käytännön tilanneharjoittelua • Ensiavun kertaus • Henkinen tuki • Ensiavun tieto-taitotason mittaaminen käytännön kokeella, pareittain hätäensiaputehtävä, kuvaharjoitus, kirjallinen koe <p>Oppimisympäristöt: Luokkaympäristö, liikenneympäristö, varikkoalue Toteuttamistavat: Lähiopetus</p>
Raskaan kaluston eak 1
<p>Keskeiset sisällöt:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Valmistautuminen ajoon ja ajoasento, kuljettajan kunto, ohjauspyörä, kojelauta, lämmitys ja ilmastointi, ohjaus ajoneuvon käyttötietoihin tutustumiseen • Ennakoivan ajon periaatteet, tieliikennejärjestelmä, onnettomuustilanne, vuorovaikutus, tieliikenteen riskit, vaaratilanteiden välttäminen, oikea toiminta vaaratilanteissa, seurausten minimointi • Ajoneuvon kunto, tarkastukset, aamu, päivä ja ilta, tyypillisten vikojen etsintä ja korjaus, jarrut ja jarruttaminen, linkkuuntuminen • Kuormaaminen, kuorman paikka, kuorman vaikutus ajamiseen, painopisteet, vakavuus • Taloudellisuus, ajotapa, kustannukset, saavutetut hyödyt <p>Oppimisympäristöt: Luokkaympäristö, liikenneympäristö, varikkoalue Toteuttamistavat: Lähiopetus</p>
Raskaan kaluston eak 2
<p>Keskeiset sisällöt:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Reaktiomatkojen mittaaminen, reaktiomatkan mittaaminen detonaattorilla, kuorma-auto / henkilöauto • Ajoneuvon pitäminen tiellä, havainnointi ja arviointi, ajovakavuus, erilaiset tieolosuhteet • Liikennevirrassa ajaminen, edessä ajo, takana ajo, rinnalla ajo • Risteysajo, ajojärjestys, risteyslähestyminen ja arviointi, havainnointi ja tiedottaminen, risteys ylitys ja jättäminen, ongelmatilanteita • Ohittaminen, ohituksen edellytykset, ohittajan toimenpiteet, ohitettavan toiminta, ongelmatilanteita • Erityisolosuhteissa ajaminen, pimeällä ajaminen, etäisyydet, valojen käyttö, näkyminen, vaaratilanteita • Liukkaalla ajaminen, liikkeellelähtö, pito ja sen murtuminen, jarrutustavat, luiston oikaisu, esteen väistö • Pehmeällä pohjalla liikkuminen, liikkeellelähtö, ajaminen, pysäyttäminen <p>Oppimisympäristöt: Luokkaympäristö, liikenneympäristö, varikkoalue Toteuttamistavat: Lähiopetus</p>
Raskaan kaluston eak 3
<p>Keskeiset sisällöt:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rataharjoitus, jarrutusmatkat, jarrutustavat, kaarreajo, väistöt, luiston oikaisu <p>Oppimisympäristöt: Luokkaympäristö, liikenneympäristö, varikkoalue Toteuttamistavat: Lähiopetus</p>
Ajotapakoulutus
<p>Keskeiset sisällöt:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 1. Taloudellinen ajaminen <ul style="list-style-type: none"> ○ Testiajo ○ Luento • 2. Taloudellinen ajaminen <ul style="list-style-type: none"> ○ Vertailuajo ○ Ajojen tulokset • Yhteenveto koulutuksesta

Oppimisympäristöt: Luokkaympäristö, liikenneympäristö, varikkoalue
Toteuttamistavat: Lähiopetus

OPPIMISEN ARVIOINTI VALMISTAVASSA KOULUTUKSESSA

Valmistavassa koulutuksessa oppimisen arvioinnin tavoite on, että opiskelija tietää, mitä hän osaa ja mitä hänen on vielä opittava. Oppimisen arvioinnilla varmistetaan, että tutkinnon suorittajalla on riittävät valmiudet osoittaa ammattitaitonsa tutkintotilaisuuksissa. Oppimisen arviointi valmistavassa koulutuksessa ei vaikuta tutkintosuorituksen arviointiin.

AMMATTITAITON OSOITTAMISTAVAT TUTKINTOSUORITUKSESSA

Näyttötutkintoihin osallistumiselle ei voida asettaa koulutukseen osallistumista koskevia ennakkoehtoja. Pääsääntöisesti tutkinnot suoritetaan kuitenkin valmistavan koulutuksen yhteydessä. Koulutuksen järjestäjä päättää näyttötutkintoon valmistavan koulutuksen sisällöstä ja järjestämisestä tutkinnon perusteiden mukaisesti. Koulutus ja tutkintotilaisuudet on jäsennettävä tutkinnon osien mukaisesti. Näyttötutkintoon valmistavaan koulutukseen osallistuvalla tulee osana koulutusta järjestää mahdollisuus osallistua tutkintotilaisuuksiin ja suorittaa näyttötutkinto.

Tutkinnon suorittaja

- Osaa tunnistaa uhkatilanteet ja osaa toimia oikein uhkaavan ja hankalan henkilön kanssa
- Osaa käsitellä ja kuljettaa ajoneuvoa tiellä säädösten ja määräysten mukaan turvallisesti ja taloudellisesti
- Osaa käyttää ajo- ja lepoaikaa rekisteröiviä laitteita
- Osaa valita olosuhteet huomioon ottaen kuljetustehtävälle soveltuvimman reitin ja hallitsee suunnistamisen valitsemallaan reitillä
- Ei anna oman henkisen tilansa vaikuttaa ajamiseensa eikä kielenkäyttöön eikä anna muiden tiellä liikkujien ajovirheiden vaikuttaa omaan toimintaansa siten, että liikenneturvallisuus vaarantuu
- Osoittaa toiminnallaan vastuullisuutta ja suvaitsevaisuutta muita tienkäyttäjiä kohtaan, joustaa liikenteessä ja luopuu tarvittaessa oikeuksistaan
- Huolehtii ajoneuvon ja muun omaisuuden turvallisuudesta
- Tietää linja-autoliikenteessä tarvittavat vakuutukset ja vakuutusehtojen periaatteet.
- Ottaa huomioon muut tienkäyttäjät, tunnistaa riskit ja pyrkii välttämään ne
- Tietää ajonopeuden vaikutuksen pysähtymismatkaan ja asiakkaan matkustusmukavuuteen
- Tietää nopeuden ja massan vaikutuksen törmäystilanteessa sekä välimatkan merkityksen liikenneturvallisuuden kannalta
- Osaa mahdollisten onnettomuustilanteiden vaatimat toimenpiteet, (esim. matkustajien evakuointi bussipalossa, matkustajien informointi, hätäilmoituksen tekeminen sekä välittömän ensiavun antaminen)
- Osaa ehkäistä lisäonnettomuuksien syntymisen
- Osaa suomen punaisen ristin ea 1- ja ea 2 -kurssien mukaiset ensiaputoimet
- Osaa käyttää oikein alkusammutus ja turvavälineitä
- Osaa tehdä vahinkoilmoituksen
- Tuntee työaikalin sekä ajo- ja lepoaikamääräykset ja toimii niiden mukaan työtehtävissään
- Osaa täyttää niihin liittyvät asiakirjat säädösten mukaisesti
- Käyttää turvavöitä sekä informoi matkustajia niiden käyttämisessä
- Tietää kuljettajan velvollisuudet ja oikeudet järjestyksen pitämiseksi joukkoliikenteessä
- Tuntee heitteille jättöä ja hätävarjelun lioittelua koskevat säädökset sekä erityisesti julkisia kulkuneuvoja koskevat alkoholi-, tupakka- ja löytötavaralain säädökset
- Tuntee yrityksen laatu- ja ympäristöjärjestelmien asettamat vaatimukset ja osaa soveltaa niitä työtehtävissään
- Ajaa energia- ja ympäristöystävällisellä ajotavalla
- Käyttää kuljetustehtävään mahdollisimman hyvin soveltuvaa ajoneuvoa
- Suunnittelee reitin mahdollisimman energia- ja ympäristöystävälliseksi
- Ei käytä ajoneuvoa perusteettomasti tyhjäkäynnillä
- Estää ympäristölle vahingollisen aineen joutumisen maaperään sekä osaa välittömät toimenpiteet ympäristöonnettomuustilanteissa

http://www.oph.fi/download/111028_linja_autonkuljettaja_ammattitutkinto.pdf

AMMATILLISEN KASVUN TUKEMINEN JA OPINTOJEN OHJAUS

Valmistavan koulutuksen opettaja(t) perehdyttävät opiskelijat tutkinnon osan tavoitteisiin, sisältöön, toteutukseen ja arviointiin. Opintojen ohjausta annetaan tarvittaessa henkilökohtaisesti sekä ryhmäkohtaisesti valmistavan koulutuksen aikana.

KULJETUSALAN PERUSTASON AMMATTIPÄTEVYYS
AMMATTITAITOVAATIMUKSET
<p>Teknisen suorituksen ja tieliikennettä koskevan lainsäädännön tuntemisen lisäksi tutkinnon suorittaja hallitsee hyvän ja joustavan asiakaspalvelun. Hän on ajotavaltaan kalusto- ja asiakasystävällinen. Hän osaa myös informoida linja-autoalasta asiakkaitaan. Kuljetuskaluston käyttöasteen maksimoimiseksi tutkinnon suorittaja tietää ennakoivan huollon merkityksen ajoneuvon ja sen lisälaitteiden toimintavarmuuden ylläpitämiseksi. Hän osaa suorittaa linja-auton ja sen varusteiden tavanomaiset huoltotoimenpiteet ja osaa tunnistaa niiden tyypillisimmät toimintahäiriöt. Tutkinnon suorittaja osaa toimia erilaisissa liikenneympäristöissä ottaen huomioon tyypillisimmät vaaratilanteet. Hän osaa toimia vaaratilanteissa joustavasti ja liikenneturvallisesti. Hän osaa käyttää yleisempiä rahastuslaitteita ja informoida asiakkaita yleisimpien valtakunnallisten lippujen ja muiden maksuvälineiden käytössä. Lisäksi hän osaa ratkaista itsenäisesti asiakaspalvelun ongelmatilanteita.</p>
TUTKINNON OSAN KESKEISET SISÄLLÖT(ARVIOINNIN KOHTEET) JA OPISKELUMENETELMÄT
<p>Keskeiset sisällöt:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ajoneuvotekniikka • Tavoite on osata optimoida polttoaineen käyttö • Tavoite on pystyä huolehtimaan matkustajien turvallisuudesta ja mukavuudesta • Ajoneuvon turvallinen kuormitus ja käyttö • Tieliikenteen sosiaalisen ympäristön ja säännösten tunteminen • Tavarankuljetusta ja matkustajien kuljetusta koskevat säännökset
OPINTOJAKSOT
Lainsäädäntö 1
<p>Keskeiset sisällöt:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ajoneuvonkuljettajaa koskevat yleiset vaatimukset • Ajokortin myöntämisen edellytykset • Ajokorttiluokat / ajo-oikeudet • Asiapaperit, vuosikatsastus • Lain asettamat velvollisuudet liikenneonnettomuus tilanteessa <p>Oppimisympäristöt: Luokkaympäristö, liikenneympäristö, varikkoalue Toteuttamistavat: Lähiopetus</p>
Lainsäädäntö 2
<p>Keskeiset sisällöt:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tieliikennelain määritelmät • Tienkäyttäjän yleiset velvollisuudet, liikenteenohjaus, liikennemerkit <p>Oppimisympäristöt: Luokkaympäristö, liikenneympäristö, varikkoalue Toteuttamistavat: Lähiopetus</p>
Lainsäädäntö 3
<p>Keskeiset sisällöt:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ryhmitys ja kääntyminen • Ajojärjestys, ohitus ja kohtaaminen • Moottori- ja moottoriliikennetie • Ajoneuvokohtaiset nopeusrajoitukset, tilannenopeus • Poikkeuskäännökset <p>Oppimisympäristöt: Luokkaympäristö, liikenneympäristö, varikkoalue Toteuttamistavat: Lähiopetus</p>

Lainsäädäntö 4
<p>Keskeiset sisällöt:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Liikenne rikokset ja rangaistukset • Liikennevakuutus <p>Oppimisympäristöt: Luokkaympäristö, liikenneympäristö, varikkoalue Toteuttamistavat: Lähiopetus</p>
Lainsäädäntö 5
<p>Keskeiset sisällöt:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Työturvallisuuskortti koulutus <p>Oppimisympäristöt: Luokkaympäristö, liikenneympäristö, varikkoalue Toteuttamistavat: Lähiopetus</p>
EDELTVYYSOPINNOT TAI MUUT SUORITTAMISEEN LIITTYVÄT ASIAT
OPPIMISEN ARVIOINTI VALMISTAVASSA KOULUTUKSESSA
<p>Valmistavassa koulutuksessa oppimisen arvioinnin tavoite on, että opiskelija tietää, mitä hän osaa ja mitä hänen on vielä opittava. Oppimisen arvioinnilla varmistetaan, että tutkinnon suorittajalla on riittävät valmiudet osoittaa ammattitaitonsa tutkintotilaisuuksissa. Oppimisen arviointi valmistavassa koulutuksessa ei vaikuta tutkintosuorituksen arviointiin.</p>
AMMATTIT Aidon osoittamistavat tutkintosuorituksessa
<p>Näyttötutkintoihin osallistumiselle ei voida asettaa koulutukseen osallistumista koskevia ennakkoehtoja. Pääsääntöisesti tutkinnot suoritetaan kuitenkin valmistavan koulutuksen yhteydessä. Koulutuksen järjestäjä päättää näyttötutkintoon valmistavan koulutuksen sisällöstä ja järjestämisestä tutkinnon perusteiden mukaisesti. Koulutus ja tutkintotilaisuudet on jäsennettävä tutkinnon osien mukaisesti. Näyttötutkintoon valmistavaan koulutukseen osallistuvalla tulee osana koulutusta järjestää mahdollisuus osallistua tutkintotilaisuuksiin ja suorittaa näyttötutkinto.</p> <p>Teoriaopetuksen tavoitteena on saada tutkinnon suorittaja ymmärtämään oman toimintansa merkitys ajoneuvon kuljettajana ajoneuvolleen, liikenneturvallisuudelle ja ympäristölle vastuullisena kuljettajana. Tavoitteena on, että tutkinnon suorittaja oppii toimimaan vastuullisena kuljettajana D-luokan linja-autossa erilaisissa liikennetilanteissa. Tutkinnon suorittaja oppii tunnistamaan erilaisiin liikennetilanteisiin liittyviä riskejä, välttämään näitä ja sovittamaan oman ajamisen vallitsevien olosuhteiden mukaisesti. Hän hallitsee ajoneuvonsa niin hyvin, että hän ei aiheuta vaaratilanteita. Tutkinnon suorittaja myös tunnistaa ja kykenee ennakkoimaan vaaratilanteita. Hän osaa arvioida näiden vakavuuden ja toimimaan tällaisissa tilanteissa asianmukaisesti. Hän kykenee ajaessaan huomioimaan matkustajien turvallisuuden ja matkustusmukavuuden.</p> <p>http://www.oph.fi/download/111028_linja_autonkuljettaja_ammattitutkinto.pdf</p>
AMMATILLISEN KASVUN TUKEMINEN JA OPINTOJEN OHJAUS
<p>Valmistavan koulutuksen opettaja(t) perehdyttävät opiskelijat tutkinnon osan tavoitteisiin, sisältöön, toteutukseen ja arviointiin. Opintojen ohjausta annetaan tarvittaessa henkilökohtaisesti sekä ryhmäkohtaisesti valmistavan koulutuksen aikana.</p>

KAUPUNKI- JA PALVELULIIKENNE
AMMATTITAITOVAATIMUKSET
Tutkinnon suorittaja osaa hoitaa kaupunki- ja palveluliikenteessä asiakaspalvelun asiallisesti, kohteliaasti ja joustavasti sekä käyttäytyy luottamusta herättävästi. Tutkinnon suorittaja osaa periä yleisesti kaupunkiliikenteessä käytössä olevilla lipunmyyntilaitteilla voimassa olevan taksapäätöksen mukaiset maksut sekä osaa myydä kaupunkiliikenteessä tarjolla olevia tuotteita. Tutkinnon suorittaja osaa kuljettaa linja-autoa ohjeiden ja säädösten mukaan turvallisesti, ennakoivasti, matkustajaystävällisesti ja taloudellisesti erilaisissa ajo-olosuhteissa.
TUTKINNON OSAN KESKEISET SISÄLLÖT(ARVIOINNIN KOHTEET) JA OPISKELUMENETELMÄT
Keskeiset sisällöt: <ul style="list-style-type: none"> • Asiakaspalvelu • Matkalippujen myynti • Kuljettaminen
OPINTOJAKSOT
Kaupunki- ja palveluliikenne
Keskeiset sisällöt: <ul style="list-style-type: none"> • Kaupunki- ja palveluliikenne 1 <ul style="list-style-type: none"> ○ Liikennemuodot ○ Kaupunkiliikenne ○ Lähiliikenneliikenne ○ Palveluliikenne ○ Ostoliikenne ○ Kilpailuttaminen • Työaikalaki <ul style="list-style-type: none"> ○ Lähiliikennekuljettajan työaika ○ Työvuorolistat ○ Ajosarjat ○ Ajopäiväkirjan täyttöharjoitus • Kuljettajan tehtävään valmistautuminen <ul style="list-style-type: none"> ○ Ajoneuvoon ja sen laitteisiin tutustuminen ○ Lämmitys ja tuuletus ○ Henkilötaksat ja niiden käyttö ○ Rahastuslaitteet ja niiden käyttö ○ Tilitykset ○ Rahanvaihtotekniikka ○ Kuitit • Kaupunki- ja palveluliikenne 2 <ul style="list-style-type: none"> ○ Matkustajien vaatimukset ○ Aikataulun noudattaminen ○ Liikenteen säännöllisyys ○ Aikataulut ○ Aikataulun laadinta ○ Aikataulun noudattaminen ○ Toimenpiteet poikkeustapauksissa ○ Pysäkkitoiminnot <p>Oppimisympäristöt: Luokkaympäristö, liikenneympäristö, varikkoalue Toteuttamistavat: Lähiopetus</p>
Ajo-opetus ja ajo-opetuksen seuranta
Keskeiset sisällöt: <ul style="list-style-type: none"> • Ajo-opetusta ja ajo-opetuksen seuranta kaupunkiympäristössä paikallisliikenteessä <p>Oppimisympäristöt: Luokkaympäristö, liikenneympäristö, varikkoalue</p>

Toteuttamistavat: Lähiopetus
Kuljetustekniset harjoitukset / yrityksen perehdyttäminen
<p>Keskeiset sisällöt:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tutustuminen kuljettajan työtehtäviin <ul style="list-style-type: none"> ○ Linjoilla <p>Oppimisympäristöt: Luokkaympäristö, liikenneympäristö, varikkoalue Toteuttamistavat: Lähiopetus</p>
EDELTVÄYYSOPINNOT TAI MUUT SUORITTAMISEEN LIITTYVÄT ASIAT
OPPIMISEN ARVIOINTI VALMISTAVASSA KOULUTUKSESSA
<p>Valmistavassa koulutuksessa oppimisen arvioinnin tavoite on, että opiskelija tietää, mitä hän osaa ja mitä hänen on vielä opittava. Oppimisen arvioinnilla varmistetaan, että tutkinnon suorittajalla on riittävät valmiudet osoittaa ammattitaitonsa tutkintotilaisuuksissa. Oppimisen arviointi valmistavassa koulutuksessa ei vaikuta tutkintosuorituksen arviointiin.</p>
AMMATTIT Aidon OSOITTAMISTAVAT TUTKINTOSUORITUKSESSA
<p>Näyttötutkintoihin osallistumiselle ei voida asettaa koulutukseen osallistumista koskevia ennakkoehtoja. Pääsääntöisesti tutkinnot suoritetaan kuitenkin valmistavan koulutuksen yhteydessä. Koulutuksen järjestäjä päättää näyttötutkintoon valmistavan koulutuksen sisällöstä ja järjestämisestä tutkinnon perusteiden mukaisesti. Koulutus ja tutkintotilaisuudet on jäsennettävä tutkinnon osien mukaisesti. Näyttötutkintoon valmistavaan koulutukseen osallistuvalla tulee osana koulutusta järjestää mahdollisuus osallistua tutkintotilaisuuksiin ja suorittaa näyttötutkinto.</p> <p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • Osaa toimia oikein erilaisissa asiakaspalvelutilanteissa, myös erityisryhmien, kuten vanhusten ja toimimisesteisten kanssa • Avustaa tarvittaessa matkustajien nousua ja poistumista autosta • Osaa informoida matkustajia matkan aikana • Tuntee koululaiskuljetusten ohjeet ja toimii niiden mukaisesti • Tuntee kutsupohjaisen liikenteen ja osaa toimia liikennesopimuksen mukaisesti • Tuntee alueen linjat ja tärkeimmät linjan varrella olevat maamerkit ja palvelupisteet • Osaa neuvoa asiakkaita linjan vaihdoissa • Osaa käyttää erilaisia ajoneuvoissa olevia lisälaitteita • On ulkoiselta olemukseltaan linja-autonkuljettajan tehtävään sopiva. • Osaa valmistella lipunmyyntilaitteet valmiiksi ennen linjan lähtöä • Osaa myydä matkalippuja omatoimisesti erilaiselle asiakkaille säädösten ja määräysten mukaisesti oikeaa taksaa noudattaen • Hallitsee erilaisten maksuvälineiden ja lipputuotteiden käsittelyn • Osaa suorittaa tilityksen • Osaa suorittaa itsenäisesti annetun kuljetustehtävän turvallisesti, • Ennakoivasti ja taloudellisesti ympäristötekijät huomioon ottaen • Osaa turvallisesti pysäkillä tulon, pysäkillä toimimisen sekä pysäkillä lähdön • Osoittaa toiminnallaan vastuullisuutta ja suvaitsevaisuutta muita tienkäyttäjiä kohtaan • Ei anna muiden tiellä liikkujien ajovirheiden vaikuttaa omaan toimintaansa siten, että liikenneturvallisuus vaarantuu • Ei hätäile eikä reagoi paniikinomaisesti ääritapauksissa <p>http://www.oph.fi/download/111028_linja_autonkuljettaja_ammattitutkinto.pdf</p>
AMMATILLISEN KASVUN TUKEMINEN JA OPINTOJEN OHJAUS
<p>Valmistavan koulutuksen opettaja(t) perehdyttävät opiskelijat tutkinnon osan tavoitteisiin, sisältöön, toteutukseen ja arviointiin. Opintojen ohjausta annetaan tarvittaessa henkilökohtaisesti sekä ryhmäkohtaisesti valmistavan koulutuksen aikana.</p>

KAUKOLIIKENNE
AMMATTITAITOVAATIMUKSET
Tutkinnon suorittaja hoitaa kaukoliikenteessä asiakaspalvelun asiallisesti, kohteliaasti ja joustavasti sekä käyttäytyy luottamusta herättävästi. Tutkinnon suorittaja osaa periä kaukoliikenteessä yleisesti käytössä olevilla lipunmyyntilaitteilla voimassa olevan taksapäätöksen mukaiset maksut erilaisilla maksuvälineillä sekä osaa myydä kaukoliikenteessä tarjolla olevia tuotteita. Tutkinnon suorittaja osaa linja-autorahdin kuljetuksissa tarvittavat asiakirjat ja niiden käytön työtilanteissa sekä käsittelee ja kuljettaa rahtia huolellisesti. Tutkinnon suorittaja osaa kuljettaa linja-autoa ohjeiden ja säädösten mukaan turvallisesti, ennakoivasti, matkustajaystävällisesti ja taloudellisesti erilaisissa ajo-olosuhteissa.
TUTKINNON OSAN KESKEISET SISÄLLÖT(ARVIOINNIN KOHTEET) JA OPISKELUMENETELMÄT
Keskeiset sisällöt: <ul style="list-style-type: none"> • Asiakaspalvelu • Matkalippujen myynti • Rahdinkuljettaminen • Kuljettaminen
OPINTOJAKSOT
Kaukoliikenne
Keskeiset sisällöt: <ul style="list-style-type: none"> • Kauko- ja seutuliikenne 1 <ul style="list-style-type: none"> ○ Liikennemuodot, Maaseutuliikenne, Express Bus- liikenne ○ Kuljettajan tehtävään valmistautuminen, ajoneuvoon ja sen laitteisiin tutustuminen, kuulutukset kaukoliikenteessä, lämmitys ja tuuletus, henkilötaksat ja niiden käyttö, matkatavarataksat, rahastuslaitteet ja niiden käyttö, tilitykset, rahanvaihtotekniikka, kuitit, matkaliput ja paikkakartat • Kauko- ja seutuliikenne 2 <ul style="list-style-type: none"> ○ Henkilötaksat ja niiden käyttö – matkatavarataksat, rahastuslaitteet ja niiden käyttö, tilitykset, rahanvaihtotekniikka, kuitit, matkaliput ja paikkakartat • Kauko- ja seutuliikenne 3 <ul style="list-style-type: none"> ○ Rahtitavarakuljetukset, kuljetussopimukset, kuljetusvakuutus, rahtikirjat, rahdin perintä ja kuitit, asemamaksut ja rahtitaulukot ○ Jälkivaatimus, rahtilippu, kauttakuluttavara, tavarantoimitus ja luovutus, asiointi asiamiehellä, pikarahti ○ Vaarallisten aineiden kuljetus henkilötaksat ja niiden käyttö ○ Matkatavarataksat ○ Rahastuslaitteet ja niiden käyttö, tilitykset, rahanvaihtotekniikka, kuitit, matkaliput ja paikkakartat <p>Oppimisympäristöt: Luokkaympäristö, liikenneympäristö, varikkoalue Toteuttamistavat: Lähiopetus</p>
Ajo-opetus ja ajo-opetuksen seuranta
Keskeiset sisällöt: <ul style="list-style-type: none"> • Ajo-opetusta ja ajo-opetuksen seuranta taajamien välisessä ajossa sekä kaupunkien välistä pikavuoroliikennettä <p>Oppimisympäristöt: Luokkaympäristö, liikenneympäristö, varikkoalue Toteuttamistavat: Lähiopetus</p>
Kuljetustekniset harjoitukset / yrityksen perehdyttäminen
Keskeiset sisällöt: <ul style="list-style-type: none"> • Tutustuminen kuljettajan työtehtäviin <ul style="list-style-type: none"> ○ Linjoilla ○ Matkahuollossa

<p>Oppimisympäristöt: Luokkaympäristö, liikenneympäristö, varikkoalue Toteuttamistavat: Lähiopetus</p>
<p>EDELTVYYSOPINNOT TAI MUUT SUORITTAMISEEN LIITTYVÄT ASIAT</p>
<p>OPPIMISEN ARVIOINTI VALMISTAVASSA KOULUTUKSESSA</p>
<p>Valmistavassa koulutuksessa oppimisen arvioinnin tavoite on, että opiskelija tietää, mitä hän osaa ja mitä hänen on vielä opittava. Oppimisen arvioinnilla varmistetaan, että tutkinnon suorittajalla on riittävät valmiudet osoittaa ammattitaitonsa tutkintotilaisuuksissa. Oppimisen arviointi valmistavassa koulutuksessa ei vaikuta tutkintosuorituksen arviointiin.</p>
<p>AMMATTITAIIDON OSOITTAMISTAVAT TUTKINTOSUORITUKSESSA</p>
<p>Näyttötutkintoihin osallistumiselle ei voida asettaa koulutukseen osallistumista koskevia ennakkoehtoja. Pääsääntöisesti tutkinnot suoritetaan kuitenkin valmistavan koulutuksen yhteydessä. Koulutuksen järjestäjä päättää näyttötutkintoon valmistavan koulutuksen sisällöstä ja järjestämisestä tutkinnon perusteiden mukaisesti. Koulutus ja tutkintotilaisuudet on jäsennettävä tutkinnon osien mukaisesti. Näyttötutkintoon valmistavaan koulutukseen osallistuvalla tulee osana koulutusta järjestää mahdollisuus osallistua tutkintotilaisuuksiin ja suorittaa näyttötutkinto.</p> <p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • Osaa toimia oikein erilaisissa asiakaspalvelutilanteissa, myös erityisryhmien, kuten vanhusten ja vammaisten kanssa • Avustaa tarvittaessa matkustajien nousua ja poistumista autosta sekä matkatavaran käsittelyssä • Tuntee alueen linjat sekä tärkeimmät linjan varrella olevat maamerkit ja palvelupisteet • Osaa opastaa matkustajia jatkoyhteyksille, myös poikkeustilanteissa, esim. varmistaa jatkoyhteyden • Tuntee koululaiskuljetusten ohjeet ja toimii niiden mukaisesti • Osaa käyttää erilaisia ajoneuvoissa olevia lisälaitteita sekä informoi matkustajia riittävästi • On ulkoiselta olemukseltaan linja-autonkuljettajan tehtävään sopiva • Osaa käyttää oikein linja-auton lisävarusteita • Osaa valmistella lipunmyyntilaitteet valmiiksi ennen linjan lähtöä • Osaa myydä matkalippuja omatoimisesti erilaisille asiakkaille säädösten ja määräysten mukaisesti oikeaa taksaa noudattaen • Hallitsee erilaisten maksuvälineiden ja lipputuotteiden käsittelyn • Osaa käsitellä asiakkaan esittämän matka- tai luottolipun asianmukaisesti • Osaa suorittaa tilityksen • Osaa käyttää oikein rahdinkuljetukseen liittyviä asiakirjoja sekä hallitsee rahdinkuljetuksen • Huomioi purkamisjärjestyksen • Osaa soveltaa työssään vaarallisten aineiden kuljetusmääräyksiä • Osaa suorittaa itsenäisesti annetun kuljetustehtävän turvallisesti, ennakoivasti ja taloudellisesti ympäristötekijät huomioon ottaen • Osaa turvallisen pysäkillä tulon, pysäkillä toimimisen sekä pysäkillä lähdön • Osoittaa toiminnallaan vastuullisuutta ja suvaitsevaisuutta muita tienkäyttäjiä kohtaan • Ei anna muiden tiellä liikkujien ajovirheiden vaikuttaa omaan toimintaansa siten, että liikenneturvallisuus vaarantuu • Ei hätäile eikä reagoi paniikinomaisesti ääritapauksissa <p>http://www.oph.fi/download/111028_linja_autonkuljettaja_ammattitutkinto.pdf</p>
<p>AMMATILLISEN KASVUN TUKEMINEN JA OPINTOJEN OHJAUS</p>
<p>Valmistavan koulutuksen opettaja(t) perehdyttävät opiskelijat tutkinnon osan tavoitteisiin, sisältöön, toteutukseen ja arviointiin. Opintojen ohjausta annetaan tarvittaessa henkilökohtaisesti sekä ryhmäkohtaisesti valmistavan koulutuksen aikana.</p>

TILAUSAJOLIIKENNE
AMMATTITAITOVAATIMUKSET
<p>Tutkinnon suorittaja osaa hoitaa tilausliikenteessä asiakaspalvelun asiallisesti, kohteliaasti ja joustavasti, käyttäytyy luottamusta herättävästi ja on tasapuolinen, oikeudenmukainen, rehellinen ja täsmällinen kaikille osapuolille.</p> <p>Tutkinnon suorittaja osaa kuljettaa linja-autoa ohjeiden ja säädösten mukaan turvallisesti, matkustajaystävällisesti ja taloudellisesti erilaisissa ajo-olosuhteissa. Tutkinnon suorittaja osaa tehdä reittisuunnitelman ja aikataulun tilausajoon sekä osaa suunnistaa opasteiden ja karttojen avulla haluttuun kohteeseen.</p>
TUTKINNON OSAN KESKEISET SISÄLLÖT(ARVIOINNIN KOHTEET) JA OPISKELUMENETELMÄT
<p>Keskeiset sisällöt:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Asiakaspalvelu • Kuljettaminen • Suunnistaminen
OPINTOJAKSOT
Tilausliikenne
<p>Keskeiset sisällöt:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tilausajoliikenne 1 <ul style="list-style-type: none"> ○ Kuljettajan tehtävään valmistautuminen ○ Ajoneuvoon ja sen laitteisiin tutustuminen, lämmitys ja tuuletus ○ Ajo- ja lepoaikamääräykset, kartanluku harjoitus • Tilausajoliikenne 2 <ul style="list-style-type: none"> ○ Erityyppiset tilausajot, erilaiset asiakasryhmät tilausajoasiakkaina ○ Ulkomaan tilausliikenne, matkustajien vaatimukset, terminaalitoiminnot, tullimääräykset, tarvittavat asiakirjat ja vakuutukset • Tilausajoliikenne 3 <ul style="list-style-type: none"> ○ Alkusammutus- ja evakuointikoulutus ○ Linja-auton varusteet ja niiden käyttö <p>Oppimisympäristöt: Luokkaympäristö, liikenneympäristö, varikkoalue Toteuttamistavat: Lähiopetus</p>
Ajo-opetus ja ajo-opetuksen seuranta
<p>Keskeiset sisällöt:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ajo-opetusta ja ajo-opetuksen seuranta monipuolisesti kaupungeissa, taajamissa ja maaseudulla sekä satamiin, nähtävyyksiin ja turistikohteisiin tutustumista <p>Oppimisympäristöt: Luokkaympäristö, liikenneympäristö, varikkoalue Toteuttamistavat: Lähiopetus</p>
Kuljetusharjoitukset / yrityksen perehdyttäminen
<p>Keskeiset sisällöt:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tutustuminen tilausajokuljettajan työhön <p>Oppimisympäristöt: Luokkaympäristö, liikenneympäristö, varikkoalue Toteuttamistavat: Lähiopetus</p>
EDELTVYYSOPINNOT TAI MUUT SUORITTAMISEEN LIITTYVÄT ASIAT

OPPIMISEN ARVIOINTI VALMISTAVASSA KOULUTUKSESSA

Valmistavassa koulutuksessa oppimisen arvioinnin tavoite on, että opiskelija tietää, mitä hän osaa ja mitä hänen on vielä opittava. Oppimisen arvioinnilla varmistetaan, että tutkinnon suorittajalla on riittävät valmiudet osoittaa ammattitaitonsa tutkintotilaisuuksissa. Oppimisen arviointi valmistavassa koulutuksessa ei vaikuta tutkintosuorituksen arviointiin.

AMMATTITAITON OSOITTAMISTAVAT TUTKINTOSUORITUKSESSA

Näyttötutkintoihin osallistumiselle ei voida asettaa koulutukseen osallistumista koskevia ennakkoehtoja. Pääsääntöisesti tutkinnot suoritetaan kuitenkin valmistavan koulutuksen yhteydessä. Koulutuksen järjestäjä päättää näyttötutkintoon valmistavan koulutuksen sisällöstä ja järjestämisestä tutkinnon perusteiden mukaisesti. Koulutus ja tutkintotilaisuudet on jäsennettävä tutkinnon osien mukaisesti. Näyttötutkintoon valmistavaan koulutukseen osallistuvalla tulee osana koulutusta järjestää mahdollisuus osallistua tutkintotilaisuuksiin ja suorittaa näyttötutkinto.

Tutkinnon suorittaja

- Tuntee tilaajan vaatimukset tilausajolle ja toimii niiden mukaisesti
- Osaa toimia yhteistyössä matkanjohtajan/oppaan kanssa
- Osaa toimia oikein erilaisissa asiakaspalvelutilanteissa, myös erityisryhmien, kuten vanhusten ja toimimisesteisten kanssa
- Avustaa tarvittaessa matkustajien nousua ja poistumista autosta, esim. avustaa matkatavaroiden huolellisessa käsittelyssä
- Osaa toimia joustavasti myös poikkeustilanteissa, esim. ajosuunnitelman muuttuessa
- Osaa käyttää oikein erilaisia ajoneuvoissa olevia lisälaitteita
- Käyttää oikein tilausliikenteessä tarvittavia asiakirjoja niin koti- kuin ulkomaanliikenteessäkin
- Informoi riittävästi matkustajia myös matkan aikana sekä huolehtii heidän viihtyvyydestään
- On ulkoiselta olemukseltaan linja-autonkuljettajan tehtävään sopiva
- Ymmärtää ja osaa täyttää ajoneuvoa, autohenkilökuntaa sekä matkustajia koskevia kuljettajan tehtäviin liittyviä suomen- tai ruotsinkielisiä sekä englanninkielisiä asiakirjoja
- Huolehtii auton siisteydestä ennen matkaa, matkan aikana ja matkan jälkeen
- Osaa suorittaa itsenäisesti annetun kuljetustehtävän turvallisesti, ennakoivasti ja taloudellisesti ympäristökäsitteitä huomioon ottaen
- Ottaa asiakkaat kyytiin turvallisesta paikasta sekä jättää asiakkaat turvalliseen paikkaan
- Osaa turvallisen pysäköinnin tauko- ja kohdepaikoissa
- Osoittaa toiminnallaan vastuullisuutta ja suvaitsevaisuutta muita tienkäyttäjiä kohtaan
- Ei anna muiden tiellä liikkujien ajovirheiden vaikuttaa omaan toimintaansa siten, että liikenneturvallisuus vaarantuu
- Ei hätäile eikä reagoi paniikinomaisesti ääritapauksissakaan.
- Osaa tehdä reittisuunnitelman
- Osaa tehdä aikataulun tilausajoon
- Osaa suunnistaa omatoimisesti haluttuun kohteeseen

http://www.oph.fi/download/111028_linja_autonkuljettaja_ammattitutkinto.pdf

AMMATILLISEN KASVUN TUKEMINEN JA OPINTOJEN OHJAUS

Valmistavan koulutuksen opettaja(t) perehdyttävät opiskelijat tutkinnon osan tavoitteisiin, sisältöön, toteutukseen ja arviointiin. Opintojen ohjausta annetaan tarvittaessa henkilökohtaisesti sekä ryhmäkohtaisesti valmistavan koulutuksen aikana.

YRITTÄJYYS
AMMATTITAITOVAATIMUKSET
Linja-autonkuljettajan ammattitutkinnossa ei määritellä valinnaiselle yrittäjyysosalle osaamisvaatimuksia. Tutkintotoimikunta tunnustaa yrittäjyysosan suorituksen liikenneyrittäjäkurssin hyväksytyllä suorittamisella. Suorituksesta aiheutuvista kustannuksista vastaa ensisijaisesti tutkinnon suorittaja.
TUTKINNON OSAN KESKEISET SISÄLLÖT(ARVIOINNIN KOHTEET) JA OPISKELUMENETELMÄT
Lain luvanvaraisesta henkilöliikenteestä tiellä (343/1991) mukaan henkilöiden kuljettaminen moottoriajoneuvolla tiellä korvausta vastaan on ilman joukkoliikennelupaa kielletty lukuun ottamatta lain 6 §:ssä mainittuja kuljetuksia. Liikenneluvan saamisen edellytyksenä on mm. linja-autoliikenteen yrittäjäkurssin hyväksytty suoritus Ajoneuvohallintokeskuksen hyväksymässä oppilaitoksessa. Asetuksessa luvanvaraisesta henkilöliikenteestä tiellä (666/1994) todetaan 3 §:ssä, että joukkoliikenneluvan myöntämisen edellytyksenä oleva yrittäjäkurssi käsittää vähintään 160 oppituntia. Kurssin opetussisältöön tulee kuulua ainakin aihepiirit, jotka on mainittu neuvoston direktiivissä 96/26/EY (osin muutettu direktiivillä 98/76/EY).
OPINTOJAKSOT
Yrittäjyyden perusteet
<p>Keskeiset sisällöt:</p> <ul style="list-style-type: none"> Näkökulmia yritykseen ja yrittämiseen (johdantona), kansantalouden kiertokulkumalli <p>Oppimisympäristöt: Luokkaympäristö, liikenneympäristö, varikkoalue Toteuttamistavat: Lähiopetus</p>
Sisäinen yrittäjyys
<p>Keskeiset sisällöt:</p> <ul style="list-style-type: none"> Miksi tarvitaan? Mitä tarkoittaa? Miten se saadaan toimimaan yrityksessä? Vaatimukset omistajille, johdolle, työntekijöille ja koko organisaatiokulttuurille, Mitä pienyrittäjän on osattava ja millaisia ominaisuuksia vaaditaan? <p>Oppimisympäristöt: Luokkaympäristö, liikenneympäristö, varikkoalue Toteuttamistavat: Lähiopetus</p>
Toimiva liikeidea kaiken lähtökohtana
<p>Keskeiset sisällöt:</p> <ul style="list-style-type: none"> Toimiva liikeidea kaiken lähtökohtana, tuote, asiakkaat (asiakashyöty), toimintatapa, yhteensopivuuden, jatkuvan kehittämisen, ja kilpailuedun korostaminen tässä yhteydessä Yrityksen toiminnan suunnittelu, liiketoimintasuunnitelma, näkökulma mielellään sekä mikro- että suuryrityksen tasolle, erot <p>Oppimisympäristöt: Luokkaympäristö, liikenneympäristö, varikkoalue Toteuttamistavat: Lähiopetus</p>
Yrityksen perustamien
<p>Keskeiset sisällöt:</p> <ul style="list-style-type: none"> Mistä perustamiseen apua?, vaiheet Yritysmuodon valinta, eri yritysmuotojen erot, luvanvaraisuus, ilmoitukset kaupparekisteriin ja verottajalle, yritys- ja yhteisötietojärjestelmä: <ul style="list-style-type: none"> www.ytj.fi sivustolle tutustuminen internetissä Vakuutukset, kirjanpito <p>Oppimisympäristöt: Luokkaympäristö, liikenneympäristö, varikkoalue Toteuttamistavat: Lähiopetus</p>

Yritystoiminnan rahoitus
<p>Keskeiset sisällöt:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rahan käyttö; investoinnit ja käyttöpääoma • Rahan lähteet: oma pääoma, vieras pääoma, avustukset • Tulorahoitus <p>Oppimisympäristöt: Luokkaympäristö, liikenneympäristö, varikkoalue Toteuttamistavat: Lähiopetus</p>
Yritystoiminnan kannattavuus
<p>Keskeiset sisällöt:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tuloksen laskeminen • Kateajattelu • Minimimyynnin laskeminen yritysideoon konkretisoimiseksi tai laajennusinvestoinnin yhteydessä <p>Oppimisympäristöt: Luokkaympäristö, liikenneympäristö, varikkoalue Toteuttamistavat: Lähiopetus</p>
EDELTVYYSOPINNOT TAI MUUT SUORITTAMISEEN LIITTYVÄT ASIAT
OPPIMISEN ARVIOINTI VALMISTAVASSA KOULUTUKSESSA
<p>Valmistavassa koulutuksessa oppimisen arvioinnin tavoite on, että opiskelija tietää, mitä hän osaa ja mitä hänen on vielä opittava. Oppimisen arvioinnilla varmistetaan, että tutkinnon suorittajalla on riittävät valmiudet osoittaa ammattitaitonsa tutkintotilaisuuksissa. Oppimisen arviointi valmistavassa koulutuksessa ei vaikuta tutkintosuorituksen arviointiin.</p> <p>Tämän tutkinnon osan valmistavan koulutuksen opintosuoritusten arviointi muodostuu seuraavasti:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Oman yrityksen perustamisen dokumenttien ja liikeideoon sekä markkinointisuunnitelman arviointi • Säädösten ja määräysten tuntemuksen arviointi • Verotuksen, kirjanpidon ja laskentatoimen arviointi <p>Arviointi tapahtuu kokeiden avulla.</p>
AMMATTITAITON OSOITTAMISTAVAT TUTKINTOSUORITUKSESSA
<p>Liikenneluvan saamisen edellytyksenä on mm. linja-autoliikenteen yrittäjäkurssin hyväksytty suoritus Ajoneuvohallintokeskuksen hyväksymässä oppilaitoksessa. Asetuksessa luvanvaraisesta henkilöliikenteestä tiellä (666/1994) todetaan 3 §:ssä, että joukkoliikenneluvan myöntämisen edellytyksenä oleva yrittäjäkurssi käsittää vähintään 160 oppituntia. Kurssin opetussisältöön tulee kuulua ainakin aihepiirit, jotka on mainittu neuvoston direktiivissä 96/26/EY (osin muutettu direktiivillä 98/76/EY).</p> <p>Liiketoimintasuunnitelman, talousarvion ja yrityksen perustamiseen tarvittavien lomakkeiden laatiminen:</p> <p>Tutkinnon suorittaja arvioi yrittämisen edellytykset, tietää kirjanpidon, verotuksen ja hinnoittelun perusteet. Hän tuntee kuluttajasuojaa, tuotevastuuta, ja linja-autonkuljettajan alaa koskevat säädökset ja sopimuskäytännöt.</p> <p>http://www.oph.fi/download/111028_linja_autonkuljettaja_ammattitutkinto.pdf</p>
AMMATILLISEN KASVUN TUKEMINEN JA OPINTOJEN OHJAUS
<p>Valmistavan koulutuksen opettaja(t) perehdyttävät opiskelijat tutkinnon osan tavoitteisiin, sisältöön, toteutukseen ja arviointiin. Opintojen ohjausta annetaan tarvittaessa henkilökohtaisesti sekä ryhmäkohtaisesti valmistavan koulutuksen aikana.</p>